

GD-varkensdierenarts Theo Geudeke

GD Veekijker signaleert snel bijzonderheden

“Monitoring van de varkensgezondheid door de GD Veekijker heeft verschillende doelen: we moeten alert zijn op aangifteplichtige ziekten, we kijken naar trends in bekende aandoeningen en we signaleren bijzonderheden die misschien kunnen duiden op een nieuwe, nog onbekende aandoening.

De dierenartsen en veehouders die vragen stellen aan de Veekijker, bellen nogal eens naar aanleiding van iets opmerkelijks of onbegrijpelijk op het gebied van varkensgezondheid. Vandaar dat de Veekijker een prima middel is om bijzonderheden te signaleren. De verwachting is ook dat de Veekijker, zeker door de combinatie met onderzoek in de sectiezaal, in een vroeg stadium signalen van een uitbraak van een ernstige, besmettelijke varkensziekte kan oppikken. Het is wat lastiger om van allerlei bekende aandoeningen de trends te volgen, omdat lang niet voor elke bekende aandoeningen vragen binnenkomen of varkens worden ingestuurd voor sectie. Een willekeurig voorbeeld: we kunnen niet echt een goed beeld vormen van de huid-aandoening smeerwrag. Omdat de varkenssector en de dierenartsen wel graag een goed idee hebben van trends en ontwikkelingen, zijn we al een tijdje bezig om een online systeem op te zetten om via dierenartsenpraktijken meer informatie te krijgen over trends in de varkensgezondheid. De komende maanden zal duidelijk worden hoe dat in de praktijk gaat werken.

Bijzondere bevindingen

Zoals gezegd: de Veekijker krijgt bijzondere bevindingen vaak snel in beeld. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn gevallen van vergiftiging met soms dramatische gevolgen. Daar kunnen we dan op inspelen door snel te waarschuwen op de website van de GD, via e-mail-nieuwsbrieven en in tijdschriften zoals *GD Varken* en *GD Veterinair*. Voorbeelden uit de laatste jaren zijn vergiftigingen met nitriet in vervuild drinkwater of door lekkage uit onjuist geïnstalleerde luchtwassers, H_2S in drinkwater of giftige gassen uit de mestput zoals blauwzuurgas

De Veekijker krijgt bijzondere bevindingen vaak snel in beeld

(HCN), waterstofsulfide (H_2S), ammoniak (NH_3), kooldioxide (CO_2), koolmonoxide (CO) of methaan (CH_4). Dit soort problemen kan fataal zijn voor de varkens, maar houdt ook risico's in voor mensen die in de stal komen.

Soms is het nodig om te overleggen met de sector (Productschappen) of de overheid (NVWA), bijvoorbeeld als bepaalde stoffen in het voer voorkomen die daar niet in thuishoren of waarvan de dosis veel te hoog of juist veel te laag is. Denk aan gevallen in de voorgaande jaren van overdosering van zink (waardoor diarree) of selenium (waardoor verlamingsverschijnselen) of het ontbreken van Vitamine D3 (waardoor geboorteproblemen en zwak beenwerk). Overleg over bijzondere bevindingen met de NVWA is overigens altijd op basis van anonimiteit, tenzij de volksgezondheid of de sector in gevaar is.”

Als sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij intensief samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van EZ, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.

